

Bestuurslid van de afdeling Delft en het district Den Haag:

Toen ik in 1974 de studentenbeweging vaarwel zei en lid werd van de CPN, werd ik diezelfde dag voorzitter, dat is 'politiek secretaris', van de afdeling-Delft, en het jaar erop organisatiesecretaris van het district-Den Haag, indertijd getalsmatig het tweede district na Amsterdam. Ik werd naast mijn leraarschap in deeltijd en het huisvaderlijke werk geheel en al door het politieke hand- en denkwerk in beslag genomen. De groei van de CPN ging niet zonder problemen. Mensen zoals ik introduceerden een onbekende stijl van werken: het maken van verslagen en aantekeningen, het starten van een eigen afdelingsblaadje voor de leden, en het vermelden van discussies over standpunten van de partij. De eerste schriftelijke berisping van het Haagse district aan mijn adres betrof het vermelden van een meningsverschil, over de Nederlandse Vrouwen Beweging (NVB), in dat ledenblad. Aan de landelijke discussie over het congres van 1975 nam ik vrijelijk deel, en ik pleitte in De Waarheid voor een betere opvang van nieuwe mensen en een grondiger scholing in het marxisme. Dat zoiets tegen het zere been van een zeker iemand was, kon ik zelfs niet vermoeden.

Op den duur moest de nieuwe cultuur wel botsen met de traditionele wijze van mondelinge kennisoverdracht die gegrond was op vertrouwen, oorlogsverleden en rang. Op een besloten zitting van het partijcongres van 1975 waarschuwde de partijleiding voor twee mensen die de partij konden schaden indien ze niet met zorg omringd werden: de eerste was wethouder Thewis Wits van Groningen, en de tweede was, eveneens tot zijn verbijstering, mijn persoon. Ik protesteerde overigens fel, en veronderstelde dat ik het slachtoffer was geworden van machinaties die ik niet kon overzien. Na 1977 kreeg ik te horen dat Paul de Groot ons royement had geëist; als schrikwekkend voorbeeld neem ik aan. De Groot was zeer bezorgd over het oprukken van een nieuwe, democratische cultuur, die de stalinistische CPN zou ondermijnen. Hij had geen ongelijk, maar zijn oplossingen werkten niet meer, zoals bleek bij de confrontatie tussen De Groot en de partijleiding na de verkiezingsnederlaag van 1977. In 1975 was het laffe compromis gevonden dat er een waarschuwing afgegeven zou worden namens de kandidatencommissie voor het nieuwe partijbestuur. Achter de schermen was inderdaad heel veel gaande.

In het district-Den Haag was van die animositeit geen sprake. We zaten in een snel stijgende lijn en hielden ons bezig met de versterking van de partijorganisatie. Op basis van actie moest de partij vergroot en vernieuwd worden. Als instructeur van diverse afdelingen moest ik, net als elke districtsbestuurder, afdelingsvergaderingen inleiden, scholingen van leden verzorgen en het actiebereik zien uit te breiden. Ik denk soms met weemoed terug aan de manier waarop we met de afdeling Scheveningen nieuwe coalities probeerden te vormen. Met de vissers en de bewoners van Duindorp begonnen we een actie tegen de aantasting van de Scheveningse Haven en het vissersdorp. Ik schreef een actiebrochure 'Voor behoud van Scheveningen' ten behoeve het op poten gezette Comité, dat door de groep Meatball als scenario is gebruikt voor een actievideo. Er ging veel energie in dit soort activiteiten (1975-1977) zitten, en er was zeker ook sprake van een herleving van de CPN-afdelingen. Een grote actie was het belemmeren van de verplaatsing van de Haagse PTT-afdelingen naar Groningen. We maakten een actiekraant tegen de ondergraving van de economische kracht van de Haagse regio, en ook een huis-aan-huis-publicatie over de tv-uitzendingen over de Holocaust die we mede in het teken plaatsten van antiracisme en de 4-meiheden van 1975. Als CPN-bestuurder kwam ik aan huis in tientallen gezinnen van arbeiders en kleine middenstanders. Ik leerde problemen kennen waarvan ik geen weet had. Ik hielp bij het opstellen van bedrijfskrantjes voor mensen

bij de PTT, bij de Delftse kabelfabriek of Calvé, voor de trambestuurders van de HTM, voor bouwvakarbeiders, voor werklozen, en ga zo maar door.

In 1977 werd ik als onbezoldigde in hoofdzaak vrijgemaakt voor landelijk werk. Ik moest het bulletin gaan verzorgen van een werkgroep-in-oprichting, die zich met de zaak van de oorlogsmisdadiger Menten ging bezighouden. Ik werd de uitvoerder van de 'Werkgroep Recht en Openheid van de zaak-Menten' (1977), die verder bestond uit drie juristen en een Delftse vrijwilligersploeg voor de verzorging van een dozijn Bulletins. In de jaren tussen 1977 en 1980 wisten we door degelijk en geduldig werk alle organisaties van verzetstrijders en slachtoffers op één lijn te krijgen inzake de activiteiten voor een rechtvaardige veroordeling van Menten. Na diens eerste vrijspraak organiseerden we een actiebijeenkomst in een vol Haags Congresgebouw, waarbij we als 'jongeren' tijdens de stille tocht een krans legden namens alle organisaties van verzet en oorlogsslachtoffers. Een onvergetelijk moment. Ik kijk tevreden terug op dit politieke initiatief. Kort daarop nam de partijleiding langs dezelfde lijnen van een moderne mantelorganisatie, we noemden dat 'nieuwe coalities', het initiatief tot de actie 'Stop de Neutronenbom' (1978), en ook daarin werd knap samengewerkt met coalitiepartners zoals de PPR en tal van vredesorganisaties. De actieoriëntatie had te maken met de ongenadige nederlaag van de CPN bij de verkiezingen van 1977. Het was voor ons als jonge activisten in eerste instantie onbegrijpelijk hoe het kon bestaan dat de partij zich enorm versterkte en dat tegelijkertijd haar massa-aanhang terugviel op een historisch dieptepunt. Dat het nog veel erger kon bewezen de verkiezingen van 1986.